

**ELENA UNGUREANU, *ISTORIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREȘCOLAR
DIN JUDEȚUL BACĂU, IAȘI, EDITURA PIM, 2009, 759 p.,
61 ANEXE ȘI 45 MEDALIOANE***

Lucrarea reprezintă o adevărată „Istorie” a uneia dintre subramurile sistemului de învățământ românesc trecut și prezent. „O carte excepțională” cum o caracterizează toți cei care semnează **Notele asupra ediției**. Și nu sunt puțini semnatarii – nume cunoscute precum: Sorin Cristea (Universitatea din București), Viorica Preda (inspector în Ministerul Educației, Cercetării și Inovării), Alexandra Mateiaș (cercetător la Institutul de Științe ale Educației), Rodica Șovar (expert UNICEF), Vilică Munteanu (director al Arhivelor Naționale Bacău) sau universitarii băcăuani Venera-Mihaela Cojocariu, Constanța Dumitriu și Ioan Dănilă.

Ce ar mai fi de spus în urma acestor aprecieri la superlativ? Doar faptul că, în același an, 2009, profesoara Elena Ungureanu a editat o altă lucrare, **Mărturii iconografice despre învățământul preșcolar băcăuan**, cu nimic mai prejos față de cea pe care încercăm să o prezentăm în rândurile de față.

Pornind de la modul propriu-zis de structurare a lucrării în 12 capitole și 92 subcapitole, nu putem să nu evidențiem tenacitatea documentară a autoarei.

Rolul unor personalități, cum ar fi: Friederich Fröbel, Bertha Maria von Marenholtz-Bülow, Ellen Key, Maria Montessori sau Jean-Ovide Decroly, precum și al unor adevărați „corifei” ai legiferării sistemului autohton de învățământ (Petru Poni, Ion Heliade Rădulescu, Dimitrie Pop, Gheorghe Costaforu, Gheorghe Asachi, Titu Maiorescu, Vasile Conta, Barbu Constantinescu, Gheorghe Chițu, Spiru Haret, Elena Th. Cancicov, ș.a.) – acoperă, așa cum bine precizează Elena Ungureanu, a doua jumătate a secolului al XIX-lea și prima jumătate a celui de-al XX-lea. Dar, pe meleagurile noastre natale, implicate au fost și Societatea pentru Învățătura Poporului Român, Societatea Ortodoxă Națională a Femeilor Române, Crucea Roșie, Societatea Orfanilor de Război, Liga Operelor Sociale sau Asociația Pedagogică a Învățătoarelor din școlile de copii mici – societăți, ligi și asociații fără de care emanciparea femeii sau educarea și formarea instituțională a copiilor nu ar fi fost posibile.

Așa cum evidențiază autoarea, „primele grădini de copii” din orașul

și județul Bacău (la Pustiana-Scorțeni), ca demers premergător dezvoltării psiho-somatice a copiilor din școlile primare, apar ca o necesitate încă de la sfârșitul veacului al XIX-lea și în întreaga jumătate a veacului următor. Lipsa bazei didactico-materiale, indiferența și chiar ostilitatea autorităților locale erau ceva obișnuit în acea perioadă, deși, pe de altă parte, au existat și unele inițiative privind atât acțiunile caritabile, cât și îmbunătățirea activității școlilor de copii mici, mai ales sub patronajul instituțional al societăților, ligilor și asociațiilor remarcate deja.

Perioada interbelică, cea postbelică sau „secvențele din activitatea contemporană” completează structura acestei minuțioase lucrări. Adoptarea programelor analitice specifice vârstei fragede, activitățile școlare și extrașcolare, inspecțiile la clasă/grupe, sau diversele reforme ale învățământului care au vizat și grădinile/grădinițele de copii – toate dau măsura eforturilor statului român și ale instituțiilor acestuia în promovarea și perpetuarea, peste secole, a sistemului de învățământ preșcolar.

Nu lipsite de importanță sunt și cele 61 de *Anexe*, adunate în volum sub tipologia lor diversă: regulamente, programe, statistici, avertismente publice, adrese, legi, procese-verbale de inspecție, decrete, memorii, etc., sau **Medalioanele** a nu mai puțin de 45 de personalități locale sau naționale. **Sumarul**, în limba engleză, impresionanta **Bibliografie selectivă** sau **Indicele de nume** completează, în mod fericit, acest prețios volum dedicat învățământului preșcolar românesc.

Iar **În loc de concluzii** autoarea pledează pentru „reconsiderarea rolului și importanței grădinițelor de copii în noua structură a sistemului de învățământ [...] altfel spus, o adevărată reformă trebuie să înceapă cu învățământul preșcolar”. Nimic mai adevărat...

Elena Ciohodaru